

Kız ve Denizati

Aysel Banu YAVUZAL

Kız ve Denizati

Aysel Banu YAVUZAL

Maya, deniz koruma merkezine giden patikada seke seke yürüyordu; kırmızı spor ayakkabıları kabukların üzerinde çıtırdıyordu. Sarı tişörtünün önünde yeşil bir denizatı baskısı vardı ve kanvas bez çantası kalçasına çarpıyordu. İçerideki gerçek denizatlarını görmek için sabırsızlanıyordu. 'Bunu bütün hafta bekledim,' dedi gülümseyip kapıyı açık tutan Rosa Teyzesi'ne.

Rosa Teyzesi'nin gümüş tutamlı topuzu, başını sallarken hafifçe sallandı. 'Biliyorum, Maya. Dr. Salim bize her yeri gezdirecek.' İçeride, turkuaz polo yaka tişörtlü ve ince gözlüklü uzun boylu bir adam el salladı. Yanlarına gelirken boynundaki kartlı askısı sallanıyordu. 'Hoş geldiniz!' dedi Dr. Salim. 'Duyduğuma göre sen zaten bir denizati uzmanısın.' Maya, dişlerinin arasındaki boşluğu göstererek sırttı. 'Henüz değil,' dedi, 'ama olmak istiyorum.'

Dr. Salim onları parıldayan balıklarla dolu akvaryumların önünden geçirdi. Maya burnunu cama dayadı, koyu kahverengi gözleri kocaman açılmıştı. 'Burası denizati yuvamız,' dedi Dr. Salim, yeşil, sallanan yapraklarla dolu küçük bir akvaryumun önünde durarak. 'Bunlar deniz çayırı bitkileri. Denizatları onları çok sever.' Maya içeri baktı. Önce yalnızca yeşil gördü. Sonra minicik bir şey kıpırdadı. 'Aa!' diye soluğu kesildi. 'Bu bir denizati mı?'

'Adı Pip,' dedi Dr. Salim. 'O bir cüce denizatı, sadece başparmağın kadar.' Maya daha da yaklaştı. Pip'in altın-turuncu bir gövdesi, soluk benekleri, uzun bir burnu ve parlak siyah gözleri vardı. Narin yüzgeçleri minik yelpazeler gibi çırpınıyordu. Bir yüzgecine küçük, numaralı bir etiket yapışmıştı. 'Çok güzel,' diye fısıldadı Maya. 'Neden deniz çayırında saklanıyor?' 'Orası onun barınağı,' dedi Dr. Salim. 'Deniz çayırı onu güvende tutar.'

Dr. Salim açıkladı: 'Okyanusta deniz çayırı çayırları, denizatlarına büyük balıklardan saklanacak bir yer verir. Pip kıvrık kuyruğunu bir yaprağa dolayıp dinlenir.' Maya, Pip'in kuyruğunu yeşil bir sapa dolamasını izledi. 'Sanki ona sarılıyor,' dedi. 'Aynen öyle,' dedi Dr. Salim. 'Ama deniz çayırı çayırları küçülüyor. Kirlilik ve dikkatsiz tekne çapaları onlara zarar veriyor. Deniz çayırı olmadan denizatlarının barınağı kalmaz.' Maya kaşlarını çattı. 'Bu çok kötü.'

Rosa Teyzesi elini Maya'nın omzuna koydu. 'Belki yardım edebiliriz,' dedi. 'Bir deniz çayırı maketi yapsak nasıl olur? O zaman herkes bunun neden önemli olduğunu görebilir.' Maya'nın gözleri parladı. 'Evet! Pip'in sallanan yeşil yapraklar arasında nasıl barınak bulunduğunu gösterebiliriz.' Dr. Salim gülümsedi. 'Harika bir fikir. Size kullanmanız için birkaç deniz çayırı bilgisi vereceğim.' Maya bez çantasından bir defter çıkarıp yazmaya başladı.

Evde Maya malzemelerini mutfak masasına yaydı. Yeşil kâğıt, makas, yapıştırıcı ve bir ayakkabı kutusu vardı. Rosa Teyzesi kanvas önlüğünü bağladı ve makası çıkardı. 'Önce deniz çayırı yapraklarını yapalım,' dedi. Maya uzun, dalgalı şeritler kesti. 'Deniz çayırı güneş ışığına ve temiz suya ihtiyaç duyar,' dedi. 'Bu yüzden mavi bir arka plan ve sarı bir güneş ekleyeceğim.' Dikkatlice yapıştırdı, çalışırken kıvrıkcık saçları zıplıyordu.

Sonra Maya turuncu kilden minik bir denizatı yaptı. Kıvrık bir kuyruk ve uzun bir burun şekillendirdi, gözler için minik siyah boncuklar ekledi. 'Pip'in numaralı etiketine ihtiyacı var,' dedi, bu yüzden kâğıda küçük bir etiket çizip kil yüzgece bantladı. Rosa Teyzesi, denizatını ince bir ipe bağlamasına yardım etti, böylece kâğıt yaprakların arasında asılı kalabilecekti. 'Artık gerçek okyanustaki gibi sallanabilir,' dedi Maya.

Maya sunumunu Rosa Teyzesi'ne prova etti. 'Bu Pip,' dedi maketi kaldırarak. 'Pip minik bir denizatı. Saklanmak ve dinlenmek için deniz çayırına ihtiyacı var. Deniz çayırı yaprakları güvenli, yeşil bir orman gibidir.' Kil denizatını hareket ettirerek kuyruğunu bir yaprağa nasıl doladığını gösterdi. 'Deniz çayırı sağlıklı olduğunda Pip güvende ve mutludur. Ama deniz çayırı yok olursa Pip'in saklanacak yeri kalmaz.'

Rosa Teyzesi alkışladı. 'Bu çok açık, Maya. Ama yaşam alanı tehlikedeyken ne olduğunu nasıl göstereceksin?' Maya düşündü. 'Bazı yaprakları sarkık ve kahverengi yapabilirim,' dedi. Birkaç kâğıt yaprağı daha kısa kesip kahverengiye boyadı. 'Bunlar kirlilikten zarar görmüş,' diye açıkladı. 'O zaman Pip barınak bulamaz.' Kil denizatını kahverengi yaprakların yanına koydu ve üzgün görünmesini sağladı.

Ertesi gün Maya maketini koruma merkezine getirdi. Dr. Salim, Pip'in akvaryumunun yanına bir masa kurdu. Maya başlarken elleri biraz titriyordu. 'Bu bir deniz çayırı çayırı,' dedi. 'Pip gibi denizatları saklanmak ve dinlenmek için buna ihtiyaç duyar.' Kil denizatını yeşil yaprakların arasında gezdirerek. 'Bakın, Pip kuyruğunu nasıl kıvrıp güvende kalıyor? Deniz çayırı onun barınağı.' Küçük bir kalabalık dinlemek için toplandı.

Maya kahverengi, sarkık yaprakları gösterdi. 'Okyanus yaşam alanı zarar gördüğünde deniz çayırı ölür. O zaman Pip'in barınağı kalmaz.' Kalabalığa baktı. 'Küçük hayvanların güvende ve mutlu kalabilmek için sağlıklı yaşam alanlarına ihtiyacı var.' İnsanlar başlarını salladı. Bir çocuk sordu: 'Nasıl yardım edebiliriz?' Maya gülümsedi. 'Okyanusu temiz tutabilir ve deniz çayırı çayırlarını koruyabiliriz.' Dr. Salim'in yüzü aydınlandı. 'Güzel söyledin, Maya.'

Sunumdan sonra Dr. Salim, Maya'yı Pip'in akvaryumuna geri götürdü. 'Bugün herkese önemli bir şey öğrettin,' dedi. Maya, Pip'in kuyruğunu gerçek bir deniz çayırı yaprağına dolamasını izledi. 'Pip barınağını seviyor,' dedi yumuşak bir sesle. 'Onun barınağı olduğu için mutluyum.' Dr. Salim başını salladı. 'Ve senin sayende daha çok insan bunu böyle sürdürmeye yardım edecek.' Maya içten içe sıcacık ve gururlu hissetti.

Rosa Teyzesi Maya'ya sarıldı. 'O maket için çok çalıştın,' dedi. 'Seninle gurur duyuyorum.' Maya kil denizatına ve kâğıt deniz çayırına baktı. 'Senin yardımın olmadan yapamazdım,' dedi. 'Takım çalışması,' dedi Rosa Teyzesi gülümseyerek. 'Büyük işler böyle başılır.' Maya defterini bez çantasına koydu. 'Denizatları hakkında daha da çok şey öğrenmek istiyorum,' dedi. 'Belki bir gün deniz biyoloğu olurum.'

Dr. Salim, Maya'ya bir deniz çayırı çayırının küçük bir posterini verdi. 'Duvarların için,' dedi. 'Küçük hayvanların bile sağlıklı yaşam alanlarına ihtiyaç duyduğunu hatırlatmak için.' Maya posterini dikkatlice rulo yaptı. 'Teşekkür ederim,' dedi. 'Pip'i asla unutmayacağım.' Minik denizatına el salladı; denizatı narin yüzgeciyle sanki o da el sallıyordu. Eve dönerken Maya yol boyunca deniz çayırından ve denizatlarından bahsetti.

O gece Maya maketini şifonyerinin üstüne koydu. Kâğıt deniz çayırı, penceresinden gelen esintiyle hafifçe sallandı. Akvaryumunda güvende olan Pip'i ve saklanmak, dinlenmek için deniz çayırına ihtiyaç duyan okyanustaki tüm denizatlarını düşündü. 'Küçük hayvanların sağlıklı yaşam alanlarına ihtiyacı var,' diye fısıldadı. 'Ve ben yardım edebilirim.' Gülümsedi, gözlerini kapattı ve sallanan yeşil yapraklar arasında minik, altın renkli bir denizatıyla yüzdüğünü hayal etti.